

Eensgezindheid Beheermaatschappij B.V.

t.a.v.

Hof Zweedijk 1

4401 NA Yerseke

Onderwerp

Besluit omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit voor het beroepsmatig rapen van Japanse oesters in het Natura 2000-gebied Oosterschelde

Zaaknummer

777023

Behandeld door**Verzonden**

Middelburg, 13 januari 2026

Geachte heer/mevrouw,

In september 2024 hebben wij aan u en vijftien andere deelnemende oesterrapers een vergunning verleend op grond van artikel 5.1 lid 1 onder e van de Omgevingswet voor het op experimentele basis, beroepsmatig handmatig rapen van Japanse oesters op de vrij toegankelijke droogvallende slikken en platen in het Natura 2000-gebied Oosterschelde. Deze vergunning verliest zijn geldigheid op 31 december 2025.

Naar aanleiding van de evaluatie van deze vergunning (verder pilot-vergunning) wordt door ons regulier beleid opgesteld. Met dit beleid is een begin gemaakt, hiervoor is inmiddels een nieuwe passende beoordeling opgesteld, maar het beleid is echter nog niet gereed. Daarom hebben wij besloten om de geldigheid van de bestaande pilot-vergunningen in een gewijzigde vorm te verlengen tot en met 31 december 2027.

Alle relevante wet- en regelgeving waar dit besluit op fis gebaseerd en waaraan is getoetst vindt u in bijlage 1.

BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING VOOR NATURA 2000-ACTIVITEIT MET ZAAKNUMMER 777023

Wij besluiten:

- I. de aan u verleende vergunning op grond van artikel 5.1 lid 1 onder e van de Omgevingswet voor het op experimentele basis, beroepsmatig handmatig rapen van Japanse oesters (*Crassostrea gigas*) op een aantal vrij toegankelijke droogvallende slikken in het Natura 2000-gebied Oosterschelde, te verlengen;
- II. de vergunning geldig te laten gelden tot en met 31 december 2027;
- III. De voorschriften, zoals opgenomen in onderdeel 1 aan de omgevingsvergunning te verbinden. *Zorgvuldig nakomen van deze voorschriften voorkomt dat we de omgevingsvergunning op grond van artikel 18.10 lid 1 van de Omgevingswet voortijdig intrekken of wijzigen.*
- IV. De volgende documenten deel uit te laten maken van de vergunning:
 - Natuurtoetsen beroepsmatig handmatig rapen Japanse oester Oosterschelde, kenmerk 20230660, versie 01, opgesteld door ATKB d.d. 29 februari 2024;
 - Notitie van Deltamilieu Projecten, gegevensverzameling van (broed)vogels op de oester raaplocaties, d.d. 30 september 2025.
 - Bijlage 1: van toepassing zijnde artikelen uit stelsel Omgevingswet;
 - Bijlage 2: registratieformulier;
 - Bijlage 3: weergave toegestane gebieden waar geraapt mag worden.

- Een besluit hiertoe sluiten wij dan ook bij. Leest u vooral onderdeel 1 zorgvuldig door, hierin staan de voorschriften die wij aan de omgevingsvergunning verbinden. De motivering van dit besluit vindt u in onderdeel 2 'Overwegingen'.

De verlengde omgevingsvergunning is gebaseerd op de aanvraag inclusief alle bijgevoegde stukken. De eventuele significante negatieve effecten op beschermde natuurwaarden zijn uitsluitend beoordeeld op het te vergunnen project, zoals dit in de aanvraag beschreven is. Het project dient dan ook te worden uitgevoerd conform de aanvraag, voor zover niet in tegenspraak met de in deze omgevingsvergunning geformuleerde voorschriften.

Misschien wilt of moet u tijdens de looptijd van de omgevingsvergunning iets veranderen aan de uitvoering. Dat is mogelijk, op voorwaarde dat de verandering geen significante negatieve effecten heeft op de beschermde natuur. Neem altijd van tevoren contact met ons op als u iets aan de uitvoering wilt veranderen. Het kan namelijk zijn dat u dan een aangepaste omgevingsvergunning nodig heeft. U kunt ons bereiken via het e-mailadres natuurbescherming@zeeland.nl. Vermeld hierbij altijd het zaaknummer 777023.

Bij de beoordeling van dit project zijn andere aspecten dan gerelateerd aan de Natura 2000-activiteit uit de Omgevingswet en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. We wijzen u er nadrukkelijk op dat raapgebied 4, bij Sint Annaland (zie bijlage 3), mogelijk geen "productiegebied" is en dat daar mogelijk nog beperkingen gelden vanuit de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (Warenwetregeling). Ook is het mogelijk dat er voor de activiteiten waarop de aanvraag betrekking heeft nog andere bepalingen van toepassing zijn. Wij wijzen u erop dat het kan zijn dat voor het uitvoeren van uw project alsnog een omgevingsvergunning voor andere activiteiten uit de Omgevingswet vereist kan zijn. Daarnaast moet u altijd voldoen aan de zorgplicht. Dit betekent dat u moet voorkomen dat uw project schade aanricht aan beschermde planten en dieren en hun leefomgeving.

Met vriendelijke groet,

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Zeeland,

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.

Bijlagen:

1. Van toepassing zijnde artikelen uit stelsel Omgevingswet;
2. Registratieformulier pilot beroepsmatig rapen Japanse oesters Oosterschelde;
3. Toegestane 10 locaties waarbinnen beroepsmatig geraapt mag worden.

Beroep

Belanghebbenden kunnen schriftelijk beroep instellen tegen dit besluit bij de rechtbank Zeeland-West Brabant, locatie Breda, team bestuursrecht, Postbus 90006, 4800 PA Breda.

In het beroepschrift neemt u ten minste op uw naam, uw adres, de datum, tegen welk besluit u beroep instelt (zo mogelijk een kopie meezenden) en waarom. Het beroepschrift dient te worden ondertekend. U moet het beroepschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending. Overschrijding van de termijn kan ertoe leiden dat met uw beroep geen rekening wordt gehouden.

Als u overweegt beroep in te stellen, kunt u meer informatie vinden op <https://www.zeeland.nl/beroep-instellen>.

Wij wijzen u erop dat het beroep niet de werking van het besluit schorst. U kunt een verzoek doen tot het treffen van een voorlopige voorziening. U richt het verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Breda, team bestuursrecht, Postbus 90006, 4800 PA Breda. Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.

1. VOORSCHRIFTEN

ALGEMENE VOORSCHRIFTEN

1. De activiteit dient strikt conform de vergunningaanvraag te worden uitgevoerd, voor zover niet in strijd met de voorschriften in deze vergunning. De vergunninghouder is verplicht de gebruiker van de vergunning op de hoogte te brengen van de voorschriften zoals in de vergunning opgenomen.
2. Bodem- en water verontreinigende stoffen die ten gevolge van de vergunde activiteit in aanraking komen met de bodem of het oppervlaktewater worden onverwijld opgeruimd en naar een erkende verwerker gebracht.
3. Er wordt geen geluidsapparatuur of geluid producerende apparatuur gebruikt, anders dan strikt noodzakelijk is (voor de uitvoering en in verband met communicatie of veiligheid).

SPECIFIEKE VOORSCHRIFTEN

4. Het rapen van Japanse oesters is uitsluitend toegestaan binnen de grenzen van de geel gearceerde gebieden zoals aangegeven in bijlage 3.
5. Het rapen van Japanse oesters is niet toegestaan op verhuurde schelpdierpercelen, tenzij daartoe schriftelijk toestemming is gegeven in een ondertekende verklaring door de huurder/eigenaar van het schelpdierperceel.
6. Per vergunninghouder mag maximaal door één persoon Japanse oesters worden geraapt.
7. De vergunninghouder is verplicht om voor 10 januari 2026 aan te melden wie er gebruik gaat maken van de vergunning om Japanse oesters te rapen. Het aanmelden dient plaats te vinden met opgave van volledige naam (voluit), adres en woonplaats van de persoon. Het aanmelden dient plaats te vinden via het emailadres natuurbescherming@zeeland.nl en de RUD Zeeland via het emailadres handhaving.groen@rud-zeeland.nl
8. De gebruiker van de vergunning is verplicht om tijdens het rapen van Japanse oesters een legitimatiebewijs bij zich te dragen.
9. Het rapen van Japanse oesters is uitsluitend toegestaan in de periode van twee uur voor tot twee uur na laagwater.
10. Het beroepsmatig rapen van Japanse oesters is uitsluitend toegestaan tussen één uur voor zonsopkomst en één uur na zonsondergang.
11. Het rapen van Japanse oesters mag uitsluitend handmatig plaatsvinden. Daarbij is het vanwege arbeidsomstandigheden toegestaan gebruik te maken van eenvoudig gereedschap. Het gereedschap dient zodanig te zijn uitgevoerd dat het niet mogelijk is om ermee te spitten, harken of slepen, teneinde bodemberoering te voorkomen.
12. Het inzetten van voertuigen, anders dan hand getrokken of geduwde karren of (krui)wagens, voor het vervoeren van geraapte Japanse oesters op het slik is verboden.
13. Geraapte Japanse oesters voor consumptie dienen te worden vervoerd naar een door de NVWA erkend verzend- of zuiveringscentrum.
14. Vergunninghouders zijn verplicht mee te werken aan de uitvoering van het wetenschappelijk onderzoek naar de ecologische effecten van het rapen van Japanse oesters.
15. Een vergunninghouder houdt een registratie bij van de momenten waarop hij heeft geraapt, de locaties waar is geraapt, inclusief de geraapte hoeveelheden conform in bijlage 2 opgenomen registratielijst.
16. Jaarlijks moet voor 1 februari de registratie toegezonden worden, ook als er niet is geraapt, aan Gedeputeerde Staten van Zeeland via het emailadres natuurbeschermings@zeeland.nl en de RUD Zeeland via het emailadres handhaving.groen@rud-zeeland.nl.

2. OVERWEGINGEN

A. Weergave van de feiten

1. Vergunning

De pilot

Deze verlenging van de vergunning vloeit voort uit de pilot voor het op experimentele basis beroepsmatig handmatig rapen van Japanse oesters op een aantal droogvallende slikken en platen in het Natura 2000-gebied Oosterschelde. In voorgaande jaren mocht hiervoor binnen de vrij toegankelijke gebieden van het Toegangsbeperkingsbesluit Oosterschelde worden geraapt. Uit de Natuurtoets van ATKB van 29 februari 2024 die voor het op te stellen beleid voor het beroepsmatig handmatig rapen van Japanse oesters in de Oosterschelde is opgesteld, is gebleken dat er mogelijk in de broedperiode voor de Oosterschelde kwalificerende broedvogels door het rapen verstoord zouden kunnen worden. En dan met name op de aangrenzende dijken van een aantal aangewezen raapgebieden. Hierdoor is in de vorige vergunningsperiode een voorschrift opgenomen dat er uitsluitend nog buiten het broedseizoen beroepsmatig Japanse oesters geraapt mochten worden. Ook blijkt uit de Natuurtoets van ATKB dat het rapen van Japanse oesters in de aangewezen raapgebieden voor een bepaalde mate van verstoring kan zorgen van foeragerende vogels.

Om de mogelijke negatieve effecten in deze pilot door het beroepsmatig rapen van Japanse oesters waar mogelijk verder te minimaliseren, maar daarnaast ook waar mogelijk tegemoet te komen aan de wensen van de oesterrapers om te kunnen rapen in het broedseizoen, heeft de Provincie Zeeland een nieuwe selectie gemaakt van de raapgebieden. Deze nieuwe geselecteerde raapgebieden zijn door de Provincie Zeeland besproken aan de hand van een kaart met de Nederlandse Oestervereniging, een drietal oesterrapers en met natuurorganisaties. Vervolgens heeft de Provincie Zeeland aan Deltamilieu Projecten (verder DMP) opdracht verleend om deze geselecteerde raapgebieden met name op de aangrenzende dijken te onderzoeken op het voorkomen van broedplaatsen van kwalificerende broedvogels en de mate waarin er in de raapgebieden sprake is van een foerageerfunctie.

Nieuwe selectie van raapgebieden.

Met de uitkomsten van het recent gereedgekomen rapport door DMP is ten opzichte van de vorige vergunningsperiode een nieuwe kaart vastgesteld, waarbinnen in de looptijd van deze omgevingsvergunning, die ingaat op 1 januari 2026, geraapt mag worden. Deze (nieuw) geselecteerde locaties zijn weergegeven in bijlage 3. Het gevolg van de nieuwe selectie is dat het aantal raapgebieden waar nog geraapt mag worden is verminderd naar 10 gebieden. Maar het rapen in de 10 overgebleven gebieden kan wel jaarrond plaatsvinden, aangezien er geen broedplaatsen aanwezig zijn die door het oesterrapen verstoord zouden kunnen worden. Ook is de foerageerfunctie van vogels in de 10 overgebleven raapgebieden volgens het rapport van DMP dermate laag, dat de mogelijke negatieve effecten door het oesterrapen ten opzichte van de voorgaande vergunningsperiode aanzienlijk kan worden verminderd.

De 10 overgebleven beroepsmatige raapgebieden zijn volgens het Toegangsbeperkingsbesluit Oosterschelde allemaal in vrij toegankelijk gebieden gelegen. Het zijn gebieden waar iedereen vrij mag komen en recreëren. Ook het recreatief rapen van schelpdieren in deze gebieden is volgens het Natura 2000-beheerplan Oosterschelde vergunningsvrij toegestaan tot 10 kilogram per persoon per dag. De aangrenzende dijken van de aangewezen raapgebieden zijn eveneens opengesteld voor recreatieve activiteiten. Er vinden jaarrond activiteiten plaats, er wordt o.a. gefietst op het buitendijkse onderhoudspad, er wordt gewandeld en er worden honden uitgelaten en er vinden andere vormen van dijkrecreatie plaats.

Beschrijving van de activiteiten

Het beroepsmatig rapen van Japanse oesters vindt uitsluitend handmatig plaats. Staande met een mand of kruiwagen naast zich verzamelt de raper Japanse oesters. Daarbij wordt eventueel gebruik gemaakt van eenvoudig handgereedschap. De raapgebieden worden vooral betreden vanaf het land. Soms wordt er ook gebruik gemaakt van een boot voor het vervoer van en naar de raapgebieden.

Oesterpilot en evaluatiegegevens

Op 6 december 2016 is door Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland besloten een driejarige pilot te starten voor het beroepsmatig rapen van oesters in de vrij toegankelijke gebieden in de Oosterschelde. Deze pilot liep af op 30 september 2020. Daarna is besloten om de pilot te verlengen. Op basis van de evaluatiegegevens van de pilot is het de bedoeling om gericht beleid voor het beroepsmatig rapen van oesters op te stellen. Er is inmiddels wel een begin gemaakt met het opstellen van dat beleid, maar het beleid is nog niet afgerond. Ook liep het proces van het verlengen van het Natura 2000-beheerplan Oosterschelde 2016-2022 hier doorheen. Het Natura 2000-beheerplan 2016-2022 is verlengd tot 2028. In het Natura 2000-beheerplan worden alle activiteiten, dus ook het beroepsmatig oesterrapen meegewogen. Inmiddels loopt ook het proces voor het nieuw op te stellen Natura 2000-beheerplan voor de Oosterschelde, waarvoor Rijkswaterstaat aan de lat staat. Dit nieuwe Natura 2000-beheerplan moet in 2028 vastgesteld zijn. De activiteit beroepsmatig oesterrapen wordt evenals andere activiteiten in de Oosterschelde in het nieuwe Natura 2000-beheerplan beoordeeld. Om deze redenen is besloten om de oesterpilot nogmaals met een omgevingsvergunning te verlengen.

Intensiteit oesterrapen.

Uit de evaluatiegegevens van de oesterpilot blijkt dat de intensiteit van het oesterrapen sinds de start van de pilot aanzienlijk is afgenomen. De pilot van het beroepsmatig oesterrapen startte met 45 oesterrapers. De laatste in 2024 afgegeven vergunning is nog verleend aan 16 oesterrapers. Met de oesterrapers is afgesproken dat uitsluitend de rapers die hun registratieformulier volgens de vergunningvoorschriften tijdig hebben ingestuurd, nog in aanmerking kunnen komen voor een eventuele nieuwe vergunning. De huidige vergunning wordt verleend aan nog 7 oesterrapers, maar geeft eventueel de mogelijkheid om deze nog uit te breiden naar maximaal zestien oesterrapers. Uit de Natuurtoets van ATKB uit 2024 blijkt namelijk dat er ruimte is voor maximaal zestien beroepsmatige oesterrapers. Het ziet er niet naar uit dat er meer beroepsmatige oesterrapers gebruik zullen maken van de vergunning dan de huidige 7, aangezien uit de evaluatiegegevens over 2024 blijkt dat er slechts in zeer beperkte mate gebruik is gemaakt van de vergunning.

2. Vergunningplicht

Het is verboden om zonder omgevingsvergunning van GS projecten te realiseren die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante negatieve effecten kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied. Het project vindt plaats in het Natura 2000-gebied Oosterschelde. Significante negatieve effecten van deze activiteit op de beschermde natuurwaarden zijn op voorhand niet uit te sluiten.

De oorspronkelijke vergunning is gebaseerd op de "Passende beoordeling handmatig rapen van oesters in de Oosterschelde", opgesteld door Agonus Fisheries Consultancy d.d. september 2016. De oorspronkelijke pilot ging uit van 45 vergunninghouders. Daar is in de passende beoordeling ook rekening mee gehouden. Daarnaast is er in de passende beoordeling vanuit gegaan dat alle vergunninghouders ook daadwerkelijk gebruik zouden maken van hun vergunning. Uit de op basis van de voorschriften aangeleverde registratieformulieren en het grote aantal vergunninghouders dat nooit een registratieformulier heeft aangeleverd is tijdens de looptijd van de pilot gebleken dat dit lang niet voor alle vergunninghouders gold. Het daadwerkelijke effect van de activiteit is hierdoor feitelijk kleiner geweest dan waar in de passende beoordeling vanuit is gegaan. Inmiddels zijn er nog slechts 7 vergunninghouders over. Dat is ongeveer 15% van de vergunningen, die naar aanleiding van de passende beoordeling uit 2016 zijn verleend.

Ten behoeve van het op te stellen schelpdierbeleid is in opdracht van GS door ATKB een passende beoordeling uitgevoerd naar het vergunde project in de huidige omvang en onder de huidige voorwaarden (Natuurtoetsen beroepsmatig handmatig rapen Japanse oester Oosterschelde, kenmerk 20230660, versie 01, opgesteld door ATKB d.d. 29 februari 2024). Deze passende beoordeling ligt ten grondslag aan en maakt onderdeel uit van dit besluit. Hetzelfde geldt voor de Notitie van Deltamilieu Projecten, gegevensverzameling van (broed)vogels op de oester raaplocaties, d.d. 30 september 2025. Deze notitie van DMP ligt eveneens ten grondslag aan en maakt eveneens onderdeel uit van dit besluit.

Het betreft een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het Natura 2000-gebied Oosterschelde en het is niet opgenomen in een beheerplan

Gedeputeerde Staten houden bij het verlenen van de vergunning rekening met de gevolgen die het project kan hebben voor een Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied. Gedeputeerde Staten verlenen uitsluitend een vergunning, indien de zekerheid is verkregen dat het aangevraagde project geen significante negatieve effecten zal hebben op de instandhoudings-doelstellingen voor het gebied.

3. Bevoegd gezag

GS van de provincie waarin de aangevraagde handeling plaatsvindt, zijn het bevoegde gezag om op de omgevingsvergunningaanvraag te besluiten. De handelingen vinden geheel binnen de grenzen van de provincie Zeeland plaats. GS van Zeeland zijn daarom bevoegd om op uw aanvraag een besluit te nemen. Er zijn geen nadelige gevolgen op Natura 2000-gebieden buiten de provincie Zeeland of in België, waardoor advies met instemming van andere Nederlandse of Vlaamse provincies niet aan de orde is.

4. Procedure

Iedereen heeft de mogelijkheid gehad om op het ontwerpbesluit een zienswijze kenbaar te maken. Het ontwerpbesluit heeft van 29 oktober 2025 t/m 9 december 2025 voor iedereen ter inzage gelegen bij de Provincie Zeeland, Abdij 6 in Middelburg. Tevens heeft publicatie van het ontwerpbesluit plaatsgevonden via <http://www.officielebekendmakingen.nl>.

Tegen het ontwerpbesluit zijn geen zienswijze ingediend, zodat wij het besluit inhoudelijk ongewijzigd hebben vastgesteld.

B. Toetsing

1. Beoordeling en toetsingskader

Wij toetsten de aanvraag aan de Omgevingswet, het Omgevingsbesluit, het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) en het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal). Ook toetsten wij de aanvraag aan het provinciale beleid voor de Natura 2000-gebieden.

Voor ieder project waarvoor een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit nodig is, beoordeelt het bevoegd gezag of een omgevingsvergunning kan worden verleend.

2. Algemene doelen en kernopgaven Natura 2000

In de aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelstellingen opgenomen die een specifieke uitwerking van de algemene doelen en kernopgaven per Natura 2000-gebied vormen. De mogelijke significante negatieve effecten van het te vergunnen project op die instandhoudingsdoelstellingen zijn beoordeeld. Die beoordeling is de kern van deze omgevingsvergunning.

3. Beoordeling van effecten op instandhoudingsdoelstellingen en overige aspecten

De beoordeling van het project ziet in de eerste plaats op de effecten van het project op habitattypen, habitatsoorten, aangewezen broedvogels en aangewezen niet-broedvogels in het Natura 2000-gebied Oosterschelde en het provinciaal beleid voor wat betreft Natura 2000-gebieden. Gelet op de aard van het project en de afstand ten opzichte van andere Natura 2000-gebieden, zijn significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van andere Natura 2000-gebieden uitgesloten.

De beoordeling ziet ook op de effecten van het project op typische soorten in een Natura 2000-gebied waarvoor het gebied niet is aangewezen en de habitattypen en soorten buiten dat gebied voor zover effecten op die (typische) soorten en habitattypen de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied kunnen aantasten, zoals bepaald in het arrest van het Europese Hof van Justitie (hierna: HvJ) van 7 november 2018 (ECLI:EU:C:2018:883).

Instandhoudingsdoelstellingen

Beoordeling van effecten op habitattypen

Bij het beroepsmatig rapen van Japanse oesters kunnen negatieve effecten op voor het Natura 2000-gebied Oosterschelde aangewezen habitattypen optreden. Het beroepsmatig rapen van Japanse oesters vindt uitsluitend op het habitatype Grote ondiepe kreken en baaien (H1160) plaats, zodat negatieve effecten op andere habitatype volledig kunnen worden uitgesloten. Door het beroepsmatig rapen van Japanse oesters neemt de oppervlakte van het habitatype H1160 niet af, zodat negatieve effecten door oppervlakteverlies eveneens kunnen worden uitgesloten.

Door het beroepsmatig rapen van Japanse oesters kunnen wel mogelijk negatieve effecten op de kwaliteit van het habitatype H1160 optreden, bijvoorbeeld door een afname van typische soorten, die op of in de nabijheid van een Japanse oesterbank kunnen voorkomen. De Japanse oester (een exoot) is zelf geen typische soort van het habitatype H1160. Mogelijke negatieve effecten op de kwaliteit van het habitatype kunnen optreden bij langdurig intensieve beraping, waarbij het aanwezige bodemleven op de Japanse oesterbank door ernstige vertrapping of begraven kan afnemen. Uit de Natuurtoets van ATKB uit 2024 en de evaluatie van het beroepsmatig rapen van Japanse oesters (Seip, 2020), blijkt dat er geen sprake is van intensieve beraping. Sinds de start van de pilot is het beroepsmatig rapen van Japanse Oesters alleen maar verder afgenomen van 45 rapers bij de start van de pilot, naar 7 in 2025. Het rapen vindt ook niet plaats op locaties waar zeegras of andere vegetatie behorende tot typische soorten van H1160, voorkomt.

Mede door de lage raapintensiteit en in de vergunningvoorschriften opgenomen mitigerende maatregelen beoordelen wij de mogelijke negatieve effecten op de kwaliteit van het habitatype Grote ondiepe kreken en baaien (H1160), als uiterst gering en zeker niet significant.

Beoordeling van effecten op broedvogels

Door het rapen van Japanse oesters kunnen mogelijk negatieve effecten optreden door verstoring van kwalificerende broedvogels in de broedperiode. Kwalificerende broedvogels broeden niet op de locaties waar Japanse oesters beroepsmatig geraapt mogen worden, aangezien deze locaties tijdens hoogwater onder water lopen. Wel kunnen kwalificerende broedvogels op de zeedijken of hoger gelegen strandjes broeden die grenzen aan de gebieden waar beroepsmatig Japanse oesters mogen worden geraapt.

Door de beroepsvogeltellers van Deltamilieu Projecten is onderzocht of grenzend aan de raapgebieden waar beroepsmatig Japanse oesters mogen worden geraapt sprake is van broedplaatsen van voor de Oosterschelde aangewezen broedvogels. Uit het onderzoek blijkt dat er niet op zeedijken wordt gebroed die grenzen aan de beroepsmatige raaplocaties, zodat negatieve effecten op kwalificerende broedvogels op de dijk door het beroepsmatig rapen kunnen worden uitgesloten. Aan de rand van drie beroepsmatige raaplocaties, namelijk de locaties, Ouwerkerk-Zierikzee en de locatie Wemeldinge-Kattendijke en de locatie Kats, broedt op de daar aanwezige recreatiestrandjes soms een enkel broedpaartje bontbekplevieren. Als er een broedpoging plaatsvindt worden deze nesten door de plevierenwerkgroep voortijdig opgespoord en beschermd. Daarbij worden volgens het rapport van DMP voorzieningen rondom de nesten aangebracht in de vorm van een raster, wat ruim om het nest wordt geplaatst en tevens worden informatieborden geplaatst om de recreanten op de recreatiestrandjes te informeren. Ondanks dat deze recreatiestrandjes vrij toegankelijk zijn voor vele vormen van recreatie, tot het uitlaten van (loslopende) honden aan toe, werkt deze vorm van nestbescherming goed (mondelinge mededeling medewerker Deltamilieu Projecten). Op deze hoger gelegen delen en de strandjes komen geen Japanse oesterbanken voor, zodat daar ook niet geraapt wordt. Verstoring door de beroepsmatige oesterrapers van de eventueel daar aanwezige broedende bontbekplevieren treedt dan ook, mede door de geplaatste voorzieningen van de plevierenwerkgroep rondom het nest, niet op.

Beoordeling van effecten op niet-broedvogels

Door het beroepsmatig rapen van Japanse oesters kunnen mogelijk negatieve effecten optreden door verstoring of door voedselconcurrentie van kwalificerende niet-broedvogels. Daarbij gaat het dan om mogelijke negatieve effecten door verstoring tijdens het beroepsmatige oesterrapen van rustende niet-broedvogels op een hoogwatervluchtplaats of verstoring en/of voedsel concurrentie van foeragerende niet-broedvogels op de bij laagwater droogvallende slikken.

Verstoring van vogels op hoogwatervluchtplaatsen door het beroepsmatig rapen van Japanse oesters treedt niet op, aangezien het oesterrapen plaatsvindt tijdens laagwater. Dit is geborgd in de voorschriften van de vergunning waarin opgenomen is dat het beroepsmatig rapen van Japanse oesters uitsluitend toegestaan is in de periode van twee uur voor laagwater tot twee uur na laagwater.

Het is bekend dat scholeksters in de Waddenzee losse kleinere Japanse oesters die zijn aangespoeld, en wat langer op het droge liggen, kunnen openen en consumeren. Het rapen van Japanse oesters betreft echter grotere voor menselijke consumptie geschikte marktwaardige Japanse oesters. Daarnaast bestaat het hoofdvoedsel van scholeksters met name uit kokkels, mosseltjes, tapijtschelpen en bodemdieren in het bij laagwater droogvallende slik. De kanoetstrandloper is een soort die de voorkeur geeft aan kleine schelpdierpjes. De Japanse oester maakt geen deel uit van het menu van kanoetstrandlopers. Voedselconcurrentie door het beroepsmatig rapen van Japanse oesters met de scholekster en de kanoetstrandloper en andere schelpdiereters is dan ook uitgesloten. Doordat Japanse oesters (een exoot) met mosselen en kokkels concurreren om voedsel en larven en vestigingsplaatsen, is te verwachten dat het rapen van Japanse oesters juist een positief effect heeft op de totale voedselvoorraad voor vogels.

Onlangs zijn door de Provincie Zeeland in overleg met de Nederlandse Oestervereniging en een drietal individuele oesterrapers en enkele natuurorganisaties en de ZMf de beroepsmatige oesterraaplocaties tegen het licht gehouden. Doel daarvan was om de bestaande beroepsmatige raaplocaties opnieuw te selecteren, waarbij naast het gebruik door broedvogels, ook gekeken is naar de mate van belangrijkheid van de raapgebieden voor foeragerende vogels. Dit heeft geresulteerd in 10 overgebleven beroepsmatige Japanse oester raapgebieden, waar in deze vergunningsperiode nog geraapt mag worden. Vervolgens heeft de Provincie Zeeland aan de beroepsvogeltellers van Deltamilieu Projecten opdracht verleend om deze geselecteerde raapgebieden te onderzoeken op het voorkomen van eventuele broedplaatsen van kwalificerende broedvogels en de mate waarin er in de raapgebieden sprake is van een foerageerfunctie. Uit het rapport van Deltamilieu Projecten blijkt dat er nauwelijks of zeer beperkt gefoerageerd wordt door vogels in de 10 overgebleven raapgebieden. Met deze nieuwe selectie van toegestane raapgebieden kunnen de mogelijke negatieve effecten door het oesterrapen ten opzichte van de voorgaande vergunningsperiode dan ook aanzienlijk worden verminderd.

In opdracht van GS is in 2019 en 2020 onderzoek gedaan naar de effecten van vier activiteiten die plaatsvinden in de Deltawateren, namelijk het recreatief en commercieel snijden van zeegroenten en het recreatief en commercieel handmatig rapen van schelpdieren. Dit onderzoek heeft geleid tot de "Passende Beoordeling snijden zeegroenten en handmatig schelpdieren rapen in de provincie Zeeland, Bureau Waardenburg", Rapportnr. 19-183, Bureau Waardenburg, Culemborg ([Rapport Passende beoordeling snijden zeegroenten en handmatig schelpdieren rapen in de provincie Zeeland](#)). Met betrekking tot het commercieel handmatig rapen van schelpdieren wordt in de passende beoordeling de volgende conclusie getrokken:

Het commercieel schelpdieren rapen resulteert, indien rekening wordt gehouden met de werkelijke activiteit ten opzichte van de in de berekeningen gehanteerde intensiteit, niet tot significant negatieve effecten, maar hooguit tot kleine negatieve effecten.

Uit de evaluatiegegevens van de oesterpilot blijkt dat de intensiteit van het oesterrapen sinds de start van de pilot aanzienlijk is afgenomen. De pilot van het beroepsmatig oesterrapen startte met 45 oesterrapers. De laatste in 2024 afgegeven vergunning is nog verleend aan 16

oesterrapers. De huidige vergunning wordt verleend aan nog 7 oesterrapers, maar geeft eventueel de mogelijkheid om deze nog uit te breiden naar maximaal zestien oesterrapers. Het ziet er niet naar uit dat er meer beroepsmatige oesterrapers gebruik zullen maken van de vergunning dan de huidige 7, aangezien uit de evaluatiegegevens over 2024 blijkt dat er slechts in beperkte mate gebruik is gemaakt van de vergunning, door de vergunninghouders.

Conclusie van effecten op niet-broedvogels

Verstoring van vogels op hoogwatervluchtplaatsen door het beroepsmatig rapen van Japanse oesters treedt niet op, aangezien het oesterrapen plaatsvindt tijdens laagwater.

Voedselconcurrentie met schelpdiereters treedt eveneens niet op omdat het hoofdvoedsel van schelpdiereters bestaat uit o.a. mosseltjes, kokkels, tapijtschelpen en ander bodemleven op en in het slik. Doordat Japanse oesters (een exoot) met mosselen en kokkels concurreren om voedsel en larven en vestigingsplaatsen, is te verwachten dat het rapen van Japanse oesters juist een positief effect heeft op de totale voedselvoorraad voor vogels. De intensiteit van het beroepsmatig rapen van Japanse oesters, is de laatste jaren sterk afgenomen, in ruimte (vermindering van het aantal toegestane raaplocaties) en in tijd (van 45 vergunninghouder bij de start naar 7 vergunninghouders in de huidige situatie). Mede door de lage raapintensiteit en in de vergunningvoorschriften opgenomen mitigerende maatregelen beoordelen wij de mogelijke negatieve effecten op kwalificerende niet-broedvogels, als uiterst gering en zeker niet significant.

Beoordeling van effecten op habitatsoorten

Door het beroepsmatig rapen van Japanse oesters kunnen mogelijk negatieve effecten op kwalificerende habitatsoorten als zeehonden, finten, bruinvissen en Noordse woelmuizen, optreden.

Negatieve effecten op de Noordse woelmuis zijn uitgesloten, aangezien het beroepsmatig rapen van Japanse oesters niet plaatsvindt op locaties waar Noordse woelmuizen voorkomen.

Wel kunnen mogelijk negatieve effecten op kwalificerende habitatsoorten als zeehonden, finten en bruinvissen, optreden. Die situatie kan zich uitsluitend voordoen als de beroepsrapers zich met een boot verplaatsen naar- en van de raaplocaties. Zeehonden zijn gevoelig voor verstoring op de vaste rustplaatsen, die tijdens laagwater droogvallen. Omdat de beroepsmatige raaplocaties zich ver buiten de verstoringafstand van vaste rustplaatsen van zeehonden bevinden, kan verstoring door het beroepsmatig rapen van zeehonden op de vaste rustplaatsen volledig worden uitgesloten.

Foeragerende of migrerende habitatsoorten als zeehonden, finten of bruinvissen kunnen mogelijk worden verstoord in de situatie als de beroepsmatige Japanse oesterrapers zich met een boot verplaatsen. In de huidige situatie is er al veel scheepvaartverkeer in het Natura 2000-gebied Oosterschelde aanwezig. Habitatsoorten in de Oosterschelde zijn daardoor in bepaalde mate gewend geraakt aan scheepvaart. Ondanks dat is het niet helemaal uitgesloten dat een enkele foeragerende of migrerende habitatsoort in de buurt van het vaartuig van de beroepsmatige oesterraper toch verstoord wordt. Er zijn echter ruime uitwijkmogelijkheden om te migreren of te foerageren buiten het verstoorde gebied, het watergebied van de Oosterschelde omvat circa 30.000 hectare.

Door de ruime uitwijkmogelijkheden voor migrerende of foeragerende habitatsoorten buiten het vaargebied van de oesterrapers die zich eventueel met een boot verplaatsen, zijn significant negatieve effecten met zekerheid uit te sluiten.

Cumulatie

Bij vergunningverlening voor een project dient een beoordeling plaats te vinden van de cumulatieve gevolgen, indien het project afzonderlijk of in combinatie met andere projecten significante negatieve effecten kan hebben voor het desbetreffende Natura 2000-gebied. Daarbij worden op basis van de geldende jurisprudentie slechts die projecten meegenomen waarvoor een natuurvergunning is verleend, maar die nog niet of slechts ten dele zijn uitgevoerd. Een vergunning kan alleen verleend worden als het project afzonderlijk of in combinatie met deze andere projecten geen significante negatieve effecten heeft. Uit de

natuurtoets van ATKB blijkt dat er geen projecten zijn die in cumulatie met het beroepsmatig rapen van Japanse oesters tot significante negatieve effecten kunnen leiden.

Beoordeling ten aanzien van het provinciaal beleid voor wat betreft Natura 2000-gebieden

Het aangevraagde project wordt zodanig uitgevoerd dat er geen significante aantasting plaatsvindt van de wezenlijke kenmerken of waarden van de Zeeuwse beschermde natuur en onvermijdelijke verstoringen zo klein mogelijk worden gehouden. Naar ons oordeel is er geen strijdigheid met het Omgevingsplan Zeeland 2018 of met de Beleidsnota Natuurwetgeving.

Overige wet- en regelgeving

Wij wijzen u erop dat het kan zijn dat voor het uitvoeren van uw project er ook een vergunning en/of ontheffing en/of melding op grond van andere wet- en regelgeving vereist kan zijn.

C. Zienswijze(n)

Iedereen heeft de mogelijkheid gehad om op het ontwerpbesluit een zienswijze kenbaar te maken. Het ontwerpbesluit heeft van 29 oktober 2025 t/m 9 december 2025 voor iedereen ter inzage gelegen bij de Provincie Zeeland, Abdij 6 in Middelburg. Tevens heeft publicatie van het ontwerpbesluit plaatsgevonden via <http://www.officielebekendmakingen.nl>.

Tegen het ontwerpbesluit zijn geen zienswijze ingediend zodat wij het besluit inhoudelijk ongewijzigd hebben vastgesteld.

D. Conclusies

Het is voldoende aannemelijk dat met het verlengen van de vergunning geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Oosterschelde. Evenmin leveren de activiteiten strijdigheid op met de overige genoemde wetsartikelen of het provinciaal beleid. Wij zijn op grond van bovenstaande overwegingen van mening dat de pilotvergunning verlengd kan worden.

Bijlage 1 van toepassing zijnde artikelen uit stelsel Omgevingswet

Ow = Omgevingswet
 Ob = Omgevingsbesluit
 Bal = Besluit activiteiten leefomgeving
 Bkl = Besluit kwaliteit leefomgeving

Omschrijving	Artikelen	Inhoud artikelen
Omgevingsvergunningplicht	Art. 5.1 lid 1 Ow	<p>Artikel 5.1 Ow</p> <p>1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:</p> <p>.....</p> <p>e. een Natura 2000-activiteit</p> <p>.....</p>
Bevoegdheid intrekken omgevingsvergunning	<p>18.10, eerste en vierde lid Ow</p> <p>8.103 eerste lid Bkl</p>	<p>Artikel 18.10 Ow</p> <p>1. Het bevoegd gezag kan een beschikking geheel of gedeeltelijk intrekken als in strijd met die beschikking of met de voor de activiteit waarvoor de beschikking is gegeven, geldende regels is of wordt gehandeld.</p> <p>....</p> <p>4. Het bevoegd gezag kan een beschikking ook geheel of gedeeltelijk intrekken:</p> <p>a. als de beschikking is gegeven op basis van een onjuiste of onvolledige opgave van gegevens,</p> <p>b. in gevallen als bedoeld in artikel 5.37, derde lid: als de activiteit wordt verricht door een ander dan degene aan wie de omgevingsvergunning is verleend.</p> <p>Artikel 8.103 Bkl</p> <p>1. Het bevoegd gezag trekt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit in ieder geval in of wijzigt een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit in ieder geval, als dat nodig is ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.</p> <p>.....</p>

Bevoegdheid GS om te beslissen	Artikel 5.10 lid 1 onder e Ow	<p>Artikel 5.10 Ow</p> <p>1. Bij algemene maatregel van bestuur worden voor de volgende activiteiten gevallen aangewezen waarin gedeputeerde staten op de aanvraag beslissen:</p> <p>.....</p> <p>e. Natura 2000-activiteiten en flora- en fauna-activiteiten</p> <p>.....</p>
Afstemmen met ander bestuursorgaan (waaronder andere provincie of land)	Artikel 2.2 lid 1 Ow	<p>Artikel 2.2 Ow</p> <p>1. Een bestuursorgaan houdt bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden op grond van deze wet rekening met de taken en bevoegdheden van andere bestuursorganen en stemt zo nodig met deze andere bestuursorganen af</p>
Doel van de wet	Artikel 1.3 Ow	<p>Artikel 1.3 Ow</p> <p>Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:</p> <p>a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, <u>ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur</u>, en</p> <p>b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.</p>
Passende beoordeling plicht	Artikel 16.53c Ow	<p>Artikel 16.53c Ow</p> <p>1. Voor een plan of een project als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de habitatrichtlijn maakt het bestuursorgaan dat het plan vaststelt, de aanvrager van de betrokken omgevingsvergunning, of het bevoegd gezag voor het projectbesluit een passende beoordeling als bedoeld in artikel 6, derde lid, van die richtlijn, van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied.</p> <p>2. In afwijking van het eerste lid hoeft geen passende beoordeling te worden gemaakt, als:</p> <p>a. het plan of het project een herhaling of voortzetting is van een ander plan of project, of</p>

		<ul style="list-style-type: none"> b. het plan deel uitmaakt van een ander plan, mits voor dat andere plan of project een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren over de significante gevolgen van dat plan of project.
Alleen vergunningverlening indien uit passende beoordeling blijkt dat het kan	Artikel 8.74b Bkl (project)	<p>Artikel 8.74b Bkl</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Voor zover een aanvraag om een omgevingsomgevingsvergunning betrekking heeft op een Natura 2000- activiteit, wordt de omgevingsomgevingsvergunning alleen verleend als uit de passende beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid, van de wet, de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. 2. In afwijking van het eerste lid kan, ondanks het feit dat uit de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, de omgevingsvergunning worden verleend, als is voldaan aan de volgende voorwaarden: <ol style="list-style-type: none"> a. er zijn geen alternatieve oplossingen;\ b. het project is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard; en c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft. 3. Als het project significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort in een Natura 2000-gebied, geldt, in afwijking van het tweede lid, onder b, de voorwaarde dat het project nodig is vanwege: <ol style="list-style-type: none"> a. argumenten die verband houden met de gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijke gunstige effecten; of b. andere dwingende redenen van groot openbaar belang, als de procedure van artikel 10.6d van het Omgevingsbesluit is toegepast.
Zorgplicht	11.6 Bal	<p>Artikel 11.6 Bal</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht: <ol style="list-style-type: none"> a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;

		<ul style="list-style-type: none"> b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd. <p>2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen; b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten; c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen; d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen; e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.
--	--	--

Let op dat alleen de oesters die op basis van deze vergunning worden geraapt hoeven geregistreerd te worden. Het schonen van schelpdierpercelen valt NIET onder deze vergunning en hoeft dus ook niet geregistreerd te worden.

Naam vergunninghouder (verplicht):

Straat (verplicht):

Postcode en woonplaats (verplicht):

Datum (verplicht):

[illegible]

RUD-Zeeland
Postbus 35
4530 AA TERNEUZEN
handhaving.groen@rud-zeeland.nl

en College van gedeputeerde staten van Zeeland
t.a.v. vergunningenteam Wet natuurbescherming
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG
natuurbeschermingswet@zeeland.nl

Bijlage 3 Toegestane 10 locaties waarbinnen met gele kleur gearceerde gebied beroepsmatig geraapt mag worden.

1. Locatie Burghsluis

2. Locatie Zierikzee Ouwerkerk

Locatie 3 Bruinisse

Locatie 4 Sint Annaland

Locatie 5. Strijenham – Bergse Diepsluis

Locatie 6. Yerseke

Locatie 7. Wemeldinge – Kattendijke

Locatie 8. Goese Sas

Locatie 9. Kats

Locatie 10. Anna Friso Inlaag buitendijks

